

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 80 kr., za pol leta 50 kr. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr. če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Vabilo na naročbo.

Z današnjo številko je končal „Rodoljub“ letošnji tečaj in prosimo vse prijatelje in somišljenike naj nam ostanejo zvesti in naj nas tudi v novem letu podpirajo.

Dasi mlad list, je „Rodoljub“ prestal že težavne boje in ima na vseh straneh sovražnikov, kateri bi ga radi čim prej zadržali, ker mislijo, da izgine ž njim zadnji neodvisni, kmetškemu ljudstvu namenjeni list.

Kakor vsako leto, tako se bo bržčas tudi letos okolo novega leta začel boj proti našemu listu, a kakor doslej, tako upamo, da ostane ta boj brez uspeha tudi letos.

V prihodnjem letu bo „Rodoljub“ izhajal v isti obliki in po isti ceni, in bo uredovan v istem duhu kakor doslej. „Rodoljub“ se bo potegoval za narodne in za gospodarske koristi slovenskega kmeta, mu na kratko pojasnjeval najvažnejše politične dogodbe in mu poročal o raznih domačih in tujih važnih ali zanimivih dogodbah.

Posebno skrb bo „Rodoljub“ posvečeval kmetškemu vprašanju. Kmet je prva in pglavitna podpora vsake države, zlasti velikega pomena pa je za naš narod, zakaj če propade naš kmet, propade ž njim tudi ves narod.

Položaj kmeta je dandanes jako žalosten. Ponujajo se mu sicer vsakovrstni ljudje in mu obetajo, da ga hočejo rešiti vseh težav in nadlog, a dasi jih kmet sluša in se jim dá voditi, le ne pride na prej. In kmet tudi ni v stanu presojati, če se njegovi zastopniki in voditelji drže svojih besed, ker ne more pregledati vzrokov bede kmetijstva.

Z ozirom na to smo se odločili, da bomo v prihodnjem letu obširno in vsestransko pojasnili kmetijsko vprašanje in smo v ta namen že prekrbeli izvrsten spis, iz peresa odličnega strokovnjaka, na kateri spis posebno opozarjamo naše bralce, naj ga pazljivo in natančno čitajo. Spisan je popolnoma nepristranski, a tako temeljito, kakor se pri nas o kmetijskem vprašanju še ni pisalo.

Kakor doslej, tudi v novem letu ne bomo iskali prepričev z nikomur. Razupili so nas sicer, da smo sovražniki vere in duhovščine, a to je grdo obrekovanje. Mi smo ravno tako dobri in verni katoličani kakor vsak škof in vsak duhovnik, proti cerkvi in proti veri se nismo nikdar oglasili. Mi le nečemo, da bi nam duhovniki v posvetnih rečeh ukazovali. V posvetnih rečeh nima duhovnik nič več govoriti, kakor vsak drug človek, svetovati sme,

kar hoče, ukazovati pa nima ničesar, najmanj pa je dopustno, da bi boj za politične stvari, ki nimajo z vero in s cerkvijo ničesar opraviti, zanašal pred altar, v spovednico in na leco.

Zvesti svojim načelom se hočemo tudi v novem letu krepko in neustrašno boriti za koristi in pravice slovenskega kmeta in malega obrtnika ter po svojih močeh storiti vse, da mu pomoremo do boljše prihodnosti.

Želeč vsem našim naročnikom in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto, jih vabimo, naj čim prej obnovijo naročnino in naj nam tudi pridobijo novih prijateljev.

„Rodoljub“ izhaja po dvakrat na mesec in sicer prvo in tretjo soboto v vsakem mesecu ter velja za celo leto samo 80 kr.

Uredništvo in upravništvo „RODOLJUBA“.

Preganjanje slovenske zastave.

Slovenskemu narodu se je zgodilo nečuveno razžaljenje. Naša trobojnica je bila v Gorici na dan cesarjevega jubileja preganjana po policiji in se je morala odstraniti povsod, koder je bila razobešena.

Policija goriška ni ta dan imela drugega posla, kakor da je letala od jedne slovenske hiše do druge in odstranjala slovenske zastave.

In prav nič je ni motilo, da so dotični Slovenci ob enem odstranjali tudi cesarske zastave. Sploh se je videlo, da so imeli policaji že prej določen nalog v tem pogledu. Razpostavljeni so bili po vsem mestu in čakali, kdaj se kje kaka slovenska zastava prikaže.

Največje ogorčenje radi slovenske trobojnice je bilo v šolskem domu. Tu je bila zbrana vsa mladina, okoli 500 otrok, z učiteljskim osebjem in mnogim drugim občinstvom. Ko se je pričelo cerkveno opravilo posvečevanja, so razobesili tudi slovensko zastavo. Takoj je bil redar v hiši. Obljubilo se mu je, da se slovenska zastava takoj odstrani, ko bo cerkveno opravilo končano. A policija s tem ni bila zadovoljna. Prišlo je šest redarjev z jednim oficijalom, kakor da je v „Šolskem domu“ revolucija. Nastop redarjev je občinstvo silno razburil, otroke prestrašil, da so vsi vprek jokali, jedna učiteljica pa je padla v nezavest.

Vsled nastopa policije se je slavnost pretrgala in se je odstranila slovenska zastava, zajedno ž njo pa tudi cesarska.

To postopanje je brez primere. Naša slovenska trobojnica je pravoveljavno pri-

znana že od l. 1848, ta trobojnica je zastava vojvodine Kranjske, njene barve se nahajajo v grbu grofovine goriške, vsa slovenska društva tudi na Goriškem jo imajo potrjeno v svojih pravilih in ta slovenska zastava se na Goriškem oblastveno prepo-veduje!

Slovenski poslanci so radi tega interpelirali vlado in pričakujemo povoljnega odgovora, kajti slovenska trobojnica je našemu narodu tako pri srcu, kakor nobena zastava, ona je naša narodna svetinja, za katero gremo v ogenj, gremo na boj proti vsakomur, ki jo je žalil. Kdor žali to zastavo, žali do krvi ves slovenski narod.

Slovenska trobojnica vihra ob vsaki svečani priliki po vsej Sloveniji. Še zadnje čase smo jo videli ponosno plapolati po Trstu in okolici, celo v Pulju, v Celovcu, Mariboru in Celju, nikjer je niso žalili drugače zagrizeni naši nasprotniki.

Tudi v Gorici so jo Slovenci razobešali, društva so jo rabila ob vsaki priliki. V prejšnjih časih niti goriški Lahoni niso kazali sovraštva do te zastave, toda zadnja leta je prišlo drugače. Za gospodstva znane klike se je pričelo preganjanje Slovencev na vsej črti — torej tudi slovenske trobojnice. Ker je trobojnica zastava slovenskega naroda, ker je pripoznana in odobrena, zategadelj zahtevamo, da jo avstrijska država varuje z vso svojo avtoriteto in močjo pred vsakoršnim žaljenjem naših nasprotnikov. Državne oblasti so zatorej dolžne, varovati slovensko trobojnico z isto močjo, s kakoršno varujejo čast in ugled črnorumene zastave! Slovenski narod to tudi zahteva!

Ali čuj, narod slovenski, kaj se godi v Gorici s Tvojo krasno trobojnico! V glavnem mestu dežele goriške smatra tudi c. kr. politiška oblast slovensko trobojnico za izzivanje Lahov, zato pa jo je treba tudi s silo odstraniti, ako jo Slovenci razobesijo.

Slovenci najodločneje protestujemo proti takemu tolmačenju politiške oblasti, katero smatramo za najhujše razžaljenje, katero nam je doživeti v tej državi. Zategadelj zahtevamo, da višje oblasti storijo svojo dolžnost in dajo žaljenemu narodu popolno zadoščenje. Ni zadosti, da se odlok namestništva razveljavi in da dobé nekaterniki le dolg nos, marveč zahtevamo, da se žalilci kaznujejo. Ako se to ne zgodi, bo slovenski narod vedel, česa mu je pričakovati v tej državi, bo vedel, uravnati svoje stališče nasproti vladi in politiškim oblastvenikom.

Slovenski župani goriški so imeli te dni shod, na katerem so sklenili, da se vsi odpo vedo, ako vlada v jednom mesecu ne dá zadoščenja, čujemo pa, da se oglasita tudi deželni odbor kranjski in mestna občina ljubljanska.

Če hudič ne more, babo pošlje.

(Narodna pripovedka.)

Živela sta nekaj mož in žena, ki sta se tako zelo ljubila, da je segal glas na daleč okoli: to je najsrečnejši zakon pod solncem. Hudiča pa nobena stvar tako ne peče, kakor srečen zakon! Prizadeval si je na vse mogoče načine, da bi jima zasejal v srcu kal dvoma in ljubosumnosti, kar uniči mnogo srečnih zakonov. Pa, zastonj je bil ves trud: ljubila sta se čedalje bolj ter bila gotovo za vzgled zakonske sreče daleč okrog.

Satan je že skoraj obupal! Kar jo pretuhta zvita glava: navdihne neko hudobno babo, da ona poskusi izvršiti pone-srečeni satanov namen. Nekega dne dobi babura srečno zakonsko ženo, kateri začne govoriti: „O, kako ves svet o vaju lepo govori; o, kako sem tudi jaz tega vesela. Vendar se pa s časom na svetu vse spreminja in tudi ljubezen vajina bi utegnila kreniti v nasprotni tir!“ Žena se je silno začudila tej govorici. Baba pa kvasi nadalje: „Če pa hočeš, da ti bode mož vedno tako zvest in udan, lahko si pomagaš. Ko greš spat, vzemi sabo oster nož ter pazi, kdaj bo mož trdno spal: takrat mu odreži iz brade jedno dlako, katero nosi potem vedno pri sebi“. Srečna žena pa si misli: „Naj to že pomaga, ali ne, poskusim, saj ni težko!“

Na to pa gre baba k možu ter ga ščuje proti soprogi, češ, kako mu je nezvesta, da za drugimi pogleduje ter celo misli pobegniti od njega. Mož pa ni hotel in tudi ni mogel verjeti, ker prepričan je bil o nedolžni duši svoje žene. Baba pa govori nadalje: „Da pa boš prepričan o resnici mojih besedij, pazi nocojsno noč! Delaj se, da spiš, a ne zaspi, ker čutil boš, da te bo hotela žena z golim nožem umoriti!“ Mož je prebledel: „Gorje ti, če lažeš!“ — zavpije ji ter gre proti domu. Morete si pač misliti, kaj se je godilo v njegovi duši. Pride domu, kjer ga vzprejme soproga z odprtima rokama, kakor po navadi. Ali glej čudo: on jo osorno zavrne. Tu se spomni soproga one babe, češ, kako resnične so besede njene, da spreminja tudi ljubezen. Pa, saj si more tudi pomagati, kakor ji je velela baba.

Gresta spat; mož se je delal, da trdno spi. Čez nekoliko časa vzame žena nož ter hoče odrezati jedno dlako iz moževe brade. Kar skoči mož pokoncu — in morete si misliti, kaj se je godilo ono noč med njima. Mož je ženo skoraj usmrtil.

Česar torej hudič ni mogel, dosegla je baba — a le za malo časa. Bog ni dovolil, da bi nedolžnost tako zelo trpela. Bog pa bi jo varoval tudi prve strašne noči, ako bi ne bila verovala vraži hudobne babe.

Mož in žena pa sta se prepričala, kako hudobno ju je naščuvala zlobna žena in plačilo za to hudobijo je prejela že na tem svetu.

Zakonski par pa je živel nadalje še v večji sreči in zadovoljnosti in hudič je ostal z dolgim nosom.

Politični pregled.

Državni zbor. V zadnjih sejah poslanske zbornice je vlada predložila proračun za l. 1899 in proračunski ter nagodbeni provizorij, dasi je popolnoma izključeno,

da bi mogel državni zbor še kaj sklepati, kajti Nemci so naznanili, da začno obstrukcijo in so jo tudi začeli. Pred Božičem bo zbornica imela samo še v torek sejo. Rešila bo samo zakon o služabniških plačah in o lokalnih železnicah, vse drugo pa se uveljavi § 14. Sredi januarja se potem drž. zbor spet snide.

Rieger. V soboto, dne 10. decembra je Fran Ladislav Rieger, veliki češki rodoljub, vodja češkega naroda od l. 1848 skoro do najnovejšega časa, jeden prvih avstrijskih politikov, praznoval svojo osemdesetletnico.

Hrvatska. Te dni se je sešel hrvatski deželni zbor. Kake razmere vladajo na Hrvatskem, kaže volitev v Pisarovini. Kandidat zjedinjene opozicije, Pasarić, kateri se nahaja v zaporu, ni mogel biti izvoljen. Volilcev se je zbralo do 400. Izmej teh jih je hotelo 343 glasovati za Pasarića. Volilna komisija pa jim je rekla, da Pasarić ne sme biti voljen. Na to so vsi ti volilci odšli, ostalo jih je samo 41, mej temi 33 uradnikov, in ti so potem izvolili nekega Madjarona deželnim poslancem. Če take razmere niso sramotne, potem ne vemo, kaj naj se še imenuje tako.

Ogerska. Tako velike krize, kakor sedaj, Ogerska že od l. 1866. ni doživela. Opozicija hoče za vsako ceno strmoglaviti vlado, ta pa uživa še vedno zaupanje krone in se vsled tega neče udati. Povedali smo že zadnjič, da si hoče pomagati s tem, da ji večina parlamenta dá pooblastilo, vladati tudi protiustavno, namreč pobirati davke in vzdržati nagodbo, tudi če parlament tega ne dovoli. Večina je Banffyju dala to pooblastilo. Vsled tega je odstopil hrvatski minister Josipovich, mnogo odličnih poslancev je izstopilo iz vladne stranke in tudi celo predsedstvo je izstopilo. V zadnjih sejah je opozicija uprizorila velikanske izgrede. Ker se večina ni mogla zjediniti glede novega predsednika, je vlada do 17. t. m. preložila zasedanje državnega zbora.

Rusija. Kakor znano, je ruski car nameraval sklicati mejnarodno mirovno konferenco za mesec januar. Z ozirom na precej oblačni občni položaj je ta namen opustil in skliče mirovno konferenco šele v poznejšem času.

Nemčija. Te dni se je sešel nemški državni zbor. Cesar Viljem je otvoril zasedanje s prestolnim ogovorom, v katerem je posebno bahato govoril o svojem potovanju v Jeruzalem. Najznačilnejše na celem prestolnem govoru je to, da z nobeno besedo ne omenja trozveze.

Angleška. Najznamenitejši angleški državnik, minister Chamberlain, je imel te dni govor, kateri je obudil najsplošnejše zanimanje. V tem govoru je Chamberlain toplo priporočal zvezo mej Angleško in Nemčijo.

Španska. Te dni je bila v Parizu podpisana mirovna pogodba mej Špansko in Ameriko. S to pogodbo je Španska izgubila vse svoje kolonije.

Domače in razne novice.

(Tica pred viharjem.) „Slov. Narod“ poroča: Iz krogov klerikalnih državnih poslancev prihajajo v javnost vesti, ki nas, če so resnične, jako razburjajo in opravičeno vznemirjajo. Mi danes o stvari še ne pišemo obširno, ker pričakujemo daljših pojasnil, in ker menimo, da bi bilo glaslo

klerikalne stranke, „Slovenec“, v prvi vrsti poklicano, da piše o tem, kar raznašajo mej svet njegove stranke državni poslanci. Ti poslanci so zadnje dni na več mestih pripovedovali, da jugoslovanska delegacija ne more priti do kakih uspehov, o kojih bi bilo vredno govoriti. In kaj je glavni vzrok? Kadar so ministri postali nekaj manj trdi, tedaj se vselej prikaže v zraku nekaka tica pred viharjem — in sicer v podobi kranjskega deželnega predsednika, gospoda barona Heina. Le-ta obhodi potem ministra za ministrom, in kadar odleti z Dunaja — tedaj so ministri trdi kakor jeklo. Javna tajnost je baje mej državnimi poslanci, da prihaja baron Hein — na Dunaj z namenom, da z lahkoto podere tisto, kar so poprej jugoslovanski poslanci v potu svojega obraza zgradili bili. Posebno zaljubljen v kranjskega deželnega predsednika je baje finančni minister Kaizl, ki ga pred slovenskimi državnimi poslanci niti prehvaliti ne more. Kakor rečeno, koliko je resnice na tem, kar pripovedujejo slovenski klerikalni poslanci, danes še ne moremo presoditi. Javnost pa zahteva od vseh slovenskih državnih poslancev, da dajo takoj točna in hitra pojasnila. Pač pravi unicum bi bil, če bi od ministra, kojega smo prejeli od mladočeških zaveznikov, ne imeli drugega nego to, da v ministerskem svetu podpira znane težnje njega ekscelencija barona Heina! Skoraj vse kaže, da doživimo pod grofom Thunom jako velika iznenadenja; največje iznenadenje bi pa bila nenaravna ljubezen mej finančnim ministrom Kaizlom in baronom Heinom. Zatorej prosimo hitrega odgovora!

(Deželni zbor) bo sklican na dan 27. t. m., a imel bo samo jedno ali dve seji, da dovoli začasno pobiranje deželnih doklad, kajti redno zasedanje se bo vršilo šele meseca aprila ali maja.

(Demonstracija v deželnemu gledališču v Ljubljani) V proslavo cesarjeve vladarske petdesetletnice bila je dne 3. t. m. v dež. gledališču slavnostna predstava. Uprizorila se je igra, v kateri pa se nahajajo stvari, katere se ne spodobi povdarjati slovenski deželi. Vsa tista mesta, ki morajo Slovence žaliti, so obudila viharno pritrjevanje in zagrmeli so divji Heil-klici, kadar je igralec kaj rekel, kar ima nemško-nacionalni smisel. Te demonstracije so bile tako izzivajoče, da je deželni odbornik dr. Tavčar proti njim glasno protestoval in odšel iz gledališča. Ali bo deželni zbor zdaj še dovolil nemškemu gledališču 6000 gl. letne podpore?

(Ravnopravnost na Slovenskem.) V državnem zboru je ministerski predsednik grof Thun zadnjič odgovoril na tri interpelacije v zadevi ravnopravnost našega jezika za nas prav ugodno. Zavrnil je nemško pritožbo, da se na Štajerskem izdajajo slovenske poselske bukvice, zavrnil tudi pritožbo Nemcev proti njegovi odredbi, da mora koroška trgovinska zbornica sprejemati slovenske izkaze posojilnic, katerih uradni jezik je slovenščina, in končno na Spinčičevo interpelacijo povedal, da je s posebnim ukazom tržaškemu namestništvu naročil strogo izvrševanje ravnopravnosti.

(Državno podpora) v znesku 100 gl. je poljedelsko ministerstvo dovolilo kmetijski podružnici v Ljubnem pri Radovljici za nakup kmetijskih strojev.

(Kmetijsko - kemičnemu preskušališču za Kranjsko v Ljubljani) poslale so oblasti, društva in zasebniki do 20. no-

vembra, to je v prvih treh mesecih njegovega obstanka 74 različnih predmetov v znanstveno (kemično, oziroma mikroskopsko ali bakterijološko) preiskavo in sicer 26 preskušanj vina, 12 preskušanj vode iz studencev in vodnjakov, 12 preskušanj umetnih gnojil, 7 preskušanj ilovice in zemlje, 6 preskušanj žganja, 3 preskušnje vinskega mošta, 2 preskušnje mleka in po jedno preskušnjo sladkorja, piva, moke, sode in platna. Ta zavod je v Ljubljani v Salendrovih ulicah št. 3 v prvem nadstropju.

(Vodna zadruga) za vzdrževanje naprav ob uravnem potoku Mirni se je ustanovila. Pravila dala je Krško okrajno glavarstvo tiskati v nemškem in slovenskem jeziku. Čemu so potrebna pri ti čisto slovenski zadrugi nemška pravila, nam noče prav v glavo; da pa je nemščina postavljena na prvo mesto, to se pa nam vidi naravnost smešno. Pod baronom Heinom je pač še obilo nemških uradnikov, ki ne zamude nobene prilike, da bi tudi v malenkostih ne pokazali svojega namena, da hočejo žaliti slovensko narodnost, kjer je le mogoče. Radovedni smo, koliko časa bo še tako!

(Desetice in groški.) Piše se nam: Stare desetice (s št. 10) in pa groške (s št. 5) menjati je mogoče pri tukajšnji cesarski blagajnici le še do konca tega leta; po novem letu so pa popolnoma ob veljavo. Kdor ima še kaj tega drobiža, naj se tedaj požuri.

(Šolske vesti.) Učiteljica v Knežaku Viktorija Juvančič je premeščena v Postojno. Učitelj Pavel Gorjup je dobil mesto na deški šoli v Kamniku. Učiteljica Marija Arh pride v Toplice pri Novem mestu, učiteljici Pavli Brezovšek pa je dovoljen izstop iz učiteljske službe.

(Nova jednorazrednica.) Dež. šolski svet je sklenil ustanoviti v Vrhovem jednorazrednico.

(Prememba pri namestništvu v Gradcu.) Štajerski namestnik Bacquehem je stopil v pokoj, dasi je šele 53 let star. Njegovim naslednikom je imenovan dose-danji deželni predsednik v Šleziji grof Manfred Clary-Aldringen. Novi štajerski namestnik je jako konservativnega mišljenja. Slovenski seveda ne zna nobene besede in sploh je na glasu, da ni ravno prijatelj Slovanov in njihovih kulturnih in političnih teženj. Nemci so z novim štajerskim namestnikom jako zadovoljni, če tudi tega ravno ne kažejo ostentativno. Slovenci pa so manj zadovoljni in se zopet vprašujejo: Ali je „Slovanska krščansko-narodna zveza“ tudi pri tej zadevi pogorela?

(Nemška „junakinja“) gdč. Johana Kloiber, katera je ob priliki slovenske pevske slavnosti meseca avgusta v Celju nad Slovenci kakor besna tulila „Abzug Windische“, „pereat Windische“, ter končno na kmetske fante metala kamenje, bila je za to obsojena od okr. sodišča v Celju na 14 dni zopora, ker ji je pa okr. sodišče po milosti kazen na en teden dni zopora znižalo, bo teden dni kašo pihala, da bo vedela za drugokrat, kako se imajo tako nežna ženska bitja obnašati po javnih cestah.

(Ilustrovani narodni koledar za leto 1899.) Ta med Slovenci vsestransko priljubljeni koledar izišel je za l. 1899 ravno kar v zalogi D. Hribarja v Celju ter pri naša razven navadne koledarske vsebine več opisov s slikami. Cena elegantno ve-

zanemu 1 gld., mehko vezanemu pa 70 kr., po pošti 10 kr. več.

(Sreča v nesreči.) Dne 5. t. m. je brodar na Dolskem brodu pod Zalogom prepeljal neko dekle čez Savo. Sredi Reke pade mož v Savo. Deklica je skočila v čoln in brodarju vzdrževala glavo nad vodo. Moža je videla njegova sestra in mu je s čolnom prišla na pomoč, a je mogla rešiti le deklico, brata pa je morala prepustiti valovom. Brod je priplaval po Laz, kjer ga je zagledal gostilničar Jakob Lenček. Ta je šel potapljaščemu se brodarju s čolnom na pomoč in ga je srečno pripeljal na suho.

(Ponesrečil) se je te dni v Fröhlichovi pivovarni na Vrhniki zidar Jakob Jereb, kateremu je z višine 13 metrov padla opeka na glavo in mu prebila lobanjo. Jereb je še tisto noč umrl.

(Napad.) V noči dne 2. t. m. okoli 11. ure vračal se je brivski pomočnik Fran Sopčič z Rožnika v Ljubljano. V gozdu pod cerkvijo napadli so ga trije moški, ga vrgli na tla, mu pobrali denar iz žepa in mu vzeli srebrno uro z verižico, klobuk in galoše.

(Zverska mati.) V Buhli na Koroškem je neka dekla hotela zadušiti svoje nezakonsko dete. Ker se ji to ni takoj posrečilo, prišla je dete za noge ter tolkla z njegovo glavo tako dolgo ob zid, da je bilo otroče mrtvo. Zverska mati trdi, da jo je k temu zločinu zapeljal njen ljubimec, ko je odšel k vojakom.

(V Ameriko) jo je hotel popihati Matija Novak s Poljan v Kočevskem okraju z namenom, da bi se odtegnil vojaški dolžnosti, a na tukajšnjem kolodvoru ga je zasačil mestni stražnik in ga odpeljal v zapor.

(Leto 1899) ima celo vrsto koledarskih posebnosti. To leto se začne in konča z nedeljo, ima torej največje število nedelj kolikor jih je sploh mogoče, namreč 53. Druga posebnost je ta, da pridejo ne le vse štiri adventne nedelje na mesec december, ampak da pade tudi zadnja zlata adventna nedelja na dan 24. decembra, torej na zadnji dan pred Božičem. Oba ostala velika praznika bosta leta 1899 zelo zgodaj. Velikonočna praznika bosta že 2. in 3. aprila, Binkošti pa 22. in 23. maja. Od vnebohoda lahko pričakujemo posebno ugodno vreme, ker bo ta praznik ravno na dan enega takoimenovanih treh strogih gospodov meseca maja, namreč dne 11. maja. Veliki petek bo zadnji dan meseca marca. Vслед zgodnjih velikonočnih praznikov bo predpust l. 1899 zelo kratek. Med tem, ko je letos trajal 6 tednov in pet dnij, skupaj torej 47 dnij, bo prihodnje leto za osem dnij krajši in bo trajal do 15. februarja. Nedelj in praznikov bo prihodnje leto vseh skupaj 74.

(Drage vladarske krone.) Krona mlade holandske kraljice Viljemine je vredna 1.400.000 gld. Krona angleške kraljice Viktorije, ki je okrašena z 2500 dijamanti, 233 biseri in z rubinom, kakoršnega baje ni na vsem svetu, in z raznimi drugimi dragocenostmi, se ceni na 4.000.000 gld. Krona portugalskega vladarja je vredna 15½ milijonov goldinarjev. Toliko je vredna tudi krona ruskega carja. Madjarska kraljeva krona tehta 14 funtov in je okrašena s 53 zefiri, 50 rubini, s smaragdov in 83 biseri. Svatbeni znak sultana Jahore pa se ceni na 28 milijonov goldinarjev.

(Samomor radi izgubljene tožbe.) Železniški asistent Edvard Pelikan na Dunaju, kateri je opravljal tudi službo hišnega oskrbnika, se je nedavno ustrelil, ker je izgubil malenkostno tožbo, radi katere bi imel izgubiti tudi hišno oskrbovanje. To ga je tako vznemirilo, da je nevarno obolel. Ko mu je bilo nekoliko boljše, je dejal, da

pojde v pisarno, a šel je v Kagra, kjer so ga našli mrtvega.

(Požar v gozdu.) Dne 17. novembra si je 9letna pastarica Mara Basić iz Liesanja pri Zvorniku na Hrvatskem zakurila na paši, da bi se grela. Ker je pihal močan veter, se je vnel gozd Huseina-bega Kulnovića iz Travnika, ki je pogorel skoro popolnoma. Okolo 300.000 kvadr. metrov gozda je uničenih. Ogromna škoda, ki je nastala vsled požara, se ni mogla določiti.

(Ponarejeni desetaki.) Policija v Budimpešti je obvestila minole dni, da je v Budimpešti, na Dunaju, v Krakovu, Inmostu, Brošovi in v New-Yorku v prometu tako dobro ponarejenih desetakov, da jih je težko razločiti od pravih.

(Atentat na železniški vlak.) Na osebni vlak, ki vozi iz Budimpešte v Beligrad, se je te dni streljalo. Kroglice so razbile okna. Steklo je ranilo več potnikov opasno.

(Kaznjeneec dobil dopust.) Wirtemberška princezinja Pavlina je dobila nekaj dni pred svojo poroko od neke kmetske deklice pismo s sledečo vsebino: „Draga gospodičina princezinja Pavlina! Vi se v soboto poročite in jaz Vam želim veliko sreče. Tudi jaz se istega dne poročim, pa bi se tudi zelo veselila, ako ne bi bil moj oče v ječi. Dragi gospodičina princezinja, prosim Vas prisrčno, recite svojemu očetu kako dobro besedo, da pomilosti mojega očeta, ali ako to ni mogoče, da dojde vsaj za par ur na mojo svatovščino. Srčno Vas pozdravlja Vaša . . .“ Princezinja je pokazala pismo svojemu očetu, kateri je dal kaznjencu takoj dopusta, a za tem ga je popolnoma pomilostil.

(Najbogatejši Avstralec umrl.) James Tyson, sin nekega redarja, ki je postal s špekulacijami najbogatejši mož v Avstraliji, je umrl v Brisani, v Queenslandu. Leta 1887. je vladi posodil 10 milijonov. Bil pa je vendar sila skop ter je živel prav slabo.

(Poroka v izložbi) V New Yorku je neki trgovec pohištva podaril mlademu paru krasno opravo za spalno sobo, samo zato, da sta se ženin in nevesta poročila v — trgovčevi izložbi. Poroka je bila res prej razglašena po listih; in tako se je zbralo ogromno občinstva pred prodajalno. Ob določeni uri je prišel najprej ženin v izložbo, za tem nevesta in končno starešina, kateri je izjavil, da je dvojica poročena, mej tem ko je nekdo na glasovir igral svatbeno koračnico iz „Lohengrina“. Na ta način je delal trgovec reklamo za svojo trgovino.

Kmetijski drobiž.

Razkuževanje mlekarnic. V mlekarnice je dovajati suhega zraka; v ta namen naj se marljivo prezračujejo prostori o suhem vremenu, potem ne bo plesnivih glivic v mlekarnici. Če so stene vlažne, pobeliti jih je večkrat na leto z apnenim beležem. Stojala ali štelaze je ohraniti vedno kolikor mogoče sušne, s tem zabranimo, da se ne vgnezdijo črvi. Vsako pomlad je stojala razložiti in dobro z mlijom oprati, a pri tem paziti tudi na razpokline in kote, da bo vse popolnoma osnaženo. Če je sir že napaden po črvih, zamorimo jih, če poškopimo dotična mesta z alkoholom ali še bolje z eterjem.

Najboljše mazilo za drevesa, katere je ranila toča, je zmes iz ilovice in kravejka, pa da ni slame vmes. Ilovico in kravejek je zmehčati s primešano vodo tako, da zmes lahko raztegnemo čez ranjeno mesto. Obrezavati pa ni treba takih dreves.

Zažvepljanje sodov. Če nalijemo vino koj po zažvepljanju soda do vrha, pobegne velik del žveplikove kisline v zrak in tako zažvepljanje ne škoduje lahko vinu. Kadar prvič pretakamo novo vino, ko po navadi ni še popolnoma nehalo vreti, ni zakajati sodov, ker žveplikava kislina zakesnuje vrenje. Rudečim vinom tudi ni dobro preveč zakajati posode z žveplom,

ker jim žveplo pokvari barvo. Žveplo je v vinarstvu neobhodno potrebno; a njegova pretirana uporaba škoduje brže nego koristi.

Olajšave v obdačenji vinogradov nasajenih z ameriškimi trtami prosijo vinorodne občine na Spodnjem Avstrijskem. Zakon z dne 15. junija 1890 (št. 143. drž. zak.) o naredbah proti razširjanju trtne uši naj bi se spremenil, oziroma razširil tako-le: 1. Vse vinogradske parcele, katerim izteka oprostitev davka, naj se jedno leto poprej pregledajo po komisiji sestavljeni iz jednega pooblaščenca davčnega oblasti, jednega občinskega zastopnika in dveh zvedencev; na podlagi tega oglada je določiti čisti prinos. 2. Ta določitev čistega prinosa naj velja za zdaj samo za pet let. 3. Konečno bo določiti čisti prinos šele tedaj, kadar se reši vprašanje, katera vrsta podlag je najprimernejša in kadar se bo moglo bolje in zanesljiveje soditi o trajnosti vinogradov s cepljenimi ameriškimi trtami. Ta prošnja se naslanja na sledeče razloge: Do zdaj še nismo na čistem s svojimi poskušnjami v odbiranji ameriških podlag in mnokrat se zgodi, da ne uspeva vinograd, ker se niso nasadile take podlage, katere se dotični legi, zemlji in drugim razmeram prilagajo. Zraven tega se pa čisti prinos krči po dražjem obdelovanju, večjih stroških za zatiranje trtnih boleznij, po draginji delavcev, potrebe obilniše gnojitve i. t. d. Z ozirom na te večje stroške treba natančno in vestno presojati čisti prinos. Enako peticijo na kmetijsko ministerstvo bi morale podati tudi naše vinorodne občine, opiraje se na čisto jednake razloge.

Današnjemu listu je priložena priloga glede priljubljene Kathreiner-Kneippove sladne kave, na kar uljudno opozarjamo.

Da obvarujemo naše bralce in prijatelje vsake škode, primorani smo, opozarjati na to, da zopet poskušajo ponarejati občeprijubljeno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Posebno skušajo to ponarejeno kavo spečati na deželi, češ, kmetijsko ljudstvo še ne pozna razločka med pravo in ponarejeno Kneippovo kavo. Za to svarimo, da nihče ne vzame druge sladne kave, nego jedino pravo v belo-modrem zavitku in spodobo župnika Kneippa kot varstveno znamko prevideno, z imenom „Kathreiner“ označeno sladno kavo.

Samo to sladno kavo je priporočal visokochastiti gospod župnik Kneipp in samo ta sladna kava ima duh in okus prave bobove kave.

Svoji k svojim! **Prodaja vina.** k svojim!

Imam v kleti pristno **istrsko črno in belo vino** od 18 do 30 kr. liter; dalje **žganje**, izvrstni **tropinovec** od 60 do 80 kr. liter; vse postavljeno na kolodvor državne železnice **Dinjan** (Dignano) Mali vzorčki se zaradi izgube časa ne pošiljajo. Dalje imam blizu 100 metr. centov **rudečega istrskega brlnja** v vrečah za kuhanje žganja po nizki ceni, kakor tudi **olje** iz istrskih oljk.

A. M. Pujman
v **Dinjanu (Dignano), Istra.**

Uljudnej pozornosti posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z ozira vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod „20.298“, **Gradec**, poste restante.

Odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar.

Tržne cene v Ljubljani

17. decembra 1898.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	10	50	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež,	8	50	Surovo maslo, „	—	84
Ječmen, „	7	50	Jajce, jedno „	—	03
Oves, „	6	50	Mleko, liter „	—	10
Ajda, „	8	50	Goveje meso kgr.	—	64
Proso, „	8	50	Telečje „	—	60
Koruza, „	6	50	Svinjsko „	—	68
Krompir, „	3	—	Koštrunovo „	—	36
Leča, „	12	—	Piščanec „	—	45
Grah, „	10	—	Golob „	—	17
Fižol „	10	—	Seno, 100 kilo „	—	178
Maslo, kgr.	—	96	Slama, „	—	160
Mast, „	—	75	Drva trda, 4 metr.	—	680
Špeh svež, „	—	68	„ mehka, 4 „	—	5

Loterijske srečke.

Gradec , 10. decembra.	48, 15, 36, 54, 72.
Lino , 3. decembra.	33, 23, 4, 43, 25.
Brno , 14. decembra.	71, 73, 83, 81, 25.
Dunaj , 10. decembra.	46, 80, 50, 88, 52.
Trst , 3. decembra.	79, 6, 87, 30, 85.
Praga , 7. decembra.	75, 37, 71, 26, 57.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid
navadno opeko za zid

ponujata

po izdatno znižanih cenah

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

PRISTEN

Cena zavoja 25 kr. (50 vinarjev)
vsebina 500 gramov.

Kathreiner.

Kneippova sladna kava
v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le tako izvorno zavoje.

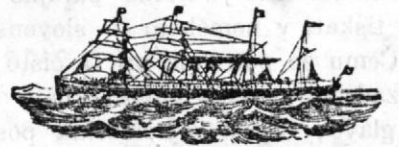
Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača boljše nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4,
(pritliče na levo).

Vizitnice

priporočila

„Národna Tiskarna“.

Najnižje cene

Največji izbor

Preobleke

Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Slovenci in Slovenke!

Prava „kava družbe sv. Cirila in Metoda“, katero dobite v vsaki prodajalnici, daje najboljši okus in lepo barvo črni ali mlečni kavi, ako jo k isti rabite.

Zahtevajte torej le povsod to izborno domačo kavo.

Glavni zalagatelj: **Ivan Jebačič**, Ljubljana.

Lastnina in tisek „Národne Tiskarne“ v Ljubljani.